

การตีความและลีลาการบรรเลงบทเพลง ฮิวเมอเรสก์ ของโรเบิร์ต ชูมันน์

Interpretation and Performance Practice on Humoreske by Robert Schumann

ญาณิศา มีทรัพย์^{*1} ปานใจ จุฬารัตน์²

Yanisa Meesap,^{*1} Panjai Chulapan²

Abstract

This research article is about the interpretation and performance practice of *Humoreske, Op.20* by Robert Schumann (1810-1856), a German composer and music critic. The purpose of this article is to study Schumann's biography, history of *Humoreske, Op.20* and to enhance the ability to interpret and perform with proper techniques. There are 6 sections in this piece. It is a piece that not only highlights Schumann's diverse personalities, but also show his unique style and creativity as a composer. There are melodies that evokes both joy and sadness, employs a mix of fast and slow tempos, complexed harmonies and advanced instrumental techniques which make it special and unique characteristic in music of Romantic era. It is considered a challenging piece according to interpretation and performing techniques. Pianists must study the composition thoroughly and convey the piece with perfection.

Keywords: Robert Schumann / Humoreske / Romantic Piano Repertoire

---

^{*}Corresponding author, email: aoeyyanisa.m@gmail.com

¹ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹ Master's Degree Candidate, Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

² อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

² Advisor, Assoc. Prof., Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เกี่ยวกับการตีความและลีลาการบรรเลงบทเพลง *ฮิวเมอเรสก์* ผลงานลำดับที่ 20 ของ โรเบิร์ต ชูมันน์ (ค.ศ.1810-1856) ผู้ประพันธ์เพลงและนักวิจารณ์ดนตรีชาวเยอรมัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาชีวประวัติของชูมันน์ ประวัติบทเพลง และเพื่อพัฒนาศักยภาพในการตีความบทเพลงและเทคนิคการบรรเลง เพื่อให้สามารถถ่ายทอดไปยังผู้ฟังได้อย่างไพเราะและถูกต้อง บทเพลงนี้มีทั้งหมด 6 ท่อน เป็นบทเพลงที่ไม่เพียงแต่แสดงถึงบุคลิกหลากหลายอารมณ์ของชูมันน์ แต่ยังแสดงถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการประพันธ์เพลงเปียโนของชูมันน์ได้เป็นอย่างดี มีทำนองที่สนุกสนานและเศร้า จังหวะเร็วสลับช้า มีการใช้เสียงประสานที่ซับซ้อนและมีเทคนิคการบรรเลงขั้นสูง ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของดนตรียุคโรแมนติก ถือว่าเป็นหนึ่งในบทเพลงที่ยากในการตีความและบรรเลง นักเปียโนต้องศึกษาทำความเข้าใจในบทเพลงและวางแผนการฝึกซ้อม เพื่อบรรเลงเพลงนี้ออกมาได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

คำสำคัญ: โรเบิร์ต ชูมันน์ / ฮิวเมอเรสก์ / เพลงเปียโนยุคโรแมนติก

ความเป็นมาและความสำคัญ

Humoreske, Op.20 ของชูมันน์เป็นบทเพลงในยุคโรแมนติกที่มีเทคนิคการบรรเลงเพลงขั้นสูงและมีการแสดงออกทางอารมณ์อย่างลึกซึ้ง ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงนี้เป็นหนึ่งในรายการแสดงทั้งหมดในการแสดงเดี่ยวเปียโน ตีความและทำความเข้าใจในบทเพลงอย่างละเอียด วางแผนการฝึกซ้อมและใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อถ่ายทอดบทเพลงได้อย่างไพเราะและถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาชีวประวัติของชูมันน์
2. เพื่อวิเคราะห์และตีความบทเพลง *Humoreske, Op.20*
3. เพื่อบรรเลงบทเพลงได้อย่างไพเราะและถูกต้อง
4. เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยด้านการแสดงเปียโนเดี่ยว

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติของชูมันน์
2. ผลการวิเคราะห์บทเพลง *Humoreske, Op.20* ด้านการตีความและเทคนิคการบรรเลงที่ถูกต้อง
3. สามารถบรรเลงบทเพลงได้อย่างไพเราะและถูกต้อง
4. ผู้อ่านได้รับแนวทางในการแสดงเปียโนเดี่ยวมากขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาประวัติของชูมันน์และความเป็นมาของบทเพลง *Humoreske, Op.20* การศึกษาทำความเข้าใจบทเพลงอย่างลึกซึ้ง และการศึกษาวางแผนในการฝึกซ้อมการแสดงเปียโนเดี่ยว

วิธีการดำเนินวิจัย

1. ปรัชญาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์วิชาทักษะดนตรี
2. ศึกษาหาข้อมูล วิเคราะห์ และฝึกซ้อมบทเพลง
3. แสดงผลงาน
4. จัดพิมพ์และนำเสนอรูปเล่มวิทยานิพนธ์

ผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัย สามารถสรุปผลที่เกี่ยวกับบทเพลง *Humoreske, Op.20* ในด้านชีวประวัติของผู้ประพันธ์เพลง ประวัติบทเพลง การตีความและเทคนิคการบรรเลงได้ดังต่อไปนี้

ชีวประวัติของผู้ประพันธ์เพลง

โรเบิร์ต ชูมันน์ (Robert Schumann, ค.ศ.1810-1856) เกิดที่เมืองซวิกเคา (Zwickau) ในแคว้นแซกโซนี (Kingdom of Saxony) ประเทศเยอรมนี เป็นนักแต่งเพลง นักเปียโนและนักวิจารณ์ดนตรี เขาได้รับการยกย่องอย่างกว้างขวางว่าเป็นผู้ประพันธ์เพลงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งในยุคโรแมนติก บิดาเป็นเจ้าของร้านหนังสือและสำนักพิมพ์ ทำให้ชูมันน์มีความคุ้นเคยกับหนังสือและมีความชื่นชอบต่อวรรณกรรมเป็นอย่างมาก

ถึงแม้ว่าชูมันน์จะไม่ได้เติบโตมาในครอบครัวนักดนตรี แต่เขามีความสามารถทางด้านดนตรีตั้งแต่อายุยังน้อย เริ่มต้นเรียนเปียโนเมื่ออายุเพียง 7 ปี

หลังจากที่บิดาของชูมันน์เสียชีวิต มารดาของเขาได้ผลักดันให้เขาไปศึกษาต่อทางด้านกฎหมายที่เมืองไลพ์ซิช (Leipzig) แต่เขายังมีความสนใจในดนตรีอยู่มาก ทำให้เขาได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านดนตรีในเมืองไลพ์ซิช ต่อมาชูมันน์ได้เรียนเปียโนกับฟรีดริช วิก (Friedrich Wieck) ผู้ซึ่งชื่นชมในพรสวรรค์และความสามารถของชูมันน์เป็นอย่างมาก วิกเชื่อว่าวันหนึ่งชูมันน์จะกลายเป็นักเปียโนที่มีฝีมือเก่งกาจได้ ในตอนนั้นเองที่ชูมันน์ตัดสินใจเลิกศึกษาทางด้านกฎหมายและหันกลับมาทุ่มเทให้กับดนตรีอย่างเต็มที่ เขาได้เข้าไปอาศัยอยู่ในบ้านของวิกและกลายเป็นเหมือนคนในครอบครัว ทำให้เขาได้พบกับคลารา วิก (Clara Wieck, ค.ศ.1819-1896) ลูกสาวของฟรีดริช วิก ผู้ซึ่งต่อมาได้กลายมาเป็นภรรยาของชูมันน์

ในช่วงเวลาว่างวัยเด็กนอกจากการเล่นดนตรี การอ่านหนังสือก็เป็นสิ่งที่เขาชื่นชอบมากเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านวรรณกรรมของฌอง ปอล ริชเตอร์ (Jean Paul Richter, ค.ศ.1763-1825) นักเขียนชาวเยอรมันที่มีชื่อเสียงในสมัยนั้น ชูมันน์ได้ซึมซับและได้รับอิทธิพลจากงานของริชเตอร์จนส่งผลกระทบต่องานเขียนของเขาทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นการเขียนหนังสือหรือการประพันธ์เพลง

ชูมันน์กับคลาราแต่งงานกันในปี ค.ศ.1840 คลาราเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อชีวิตและผลงานดนตรีของชูมันน์มากที่สุด คลาราเป็นนักเปียโนที่มีฝีมือและมีชื่อเสียงเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าชีวิตสมรสของพวกเขาราบรื่น แต่ตัวชูมันน์เองกลับประสบปัญหาทางด้านอารมณ์และเป็นโรคซึมเศร้าอย่างรุนแรง เกิดจากความโศกเศร้าและการเปลี่ยนแปลงในชีวิตหลายสาเหตุที่สะสมมานาน เริ่มจากที่เขาต้องสูญเสียพี่สาวและบิดาไปในเวลาไล่เลี่ยกัน ประกอบกับการที่มีมือของเขาได้รับบาดเจ็บเรื้อรังจากการฝึกซ้อมทำให้เขาต้องตัดใจจากการเป็นนักแสดงเปียโนที่มีชื่อเสียง และหันมาทุ่มเทด้านการประพันธ์เพลงแทน

ในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ.1854 สภาพจิตใจของชูมันน์แย่ลงอย่างรวดเร็วและเริ่มมีการเห็นภาพหลอน เขาจึงถูกส่งตัวไปที่สถานบำบัด จนในช่วง 2 ปีสุดท้ายในชีวิตของชูมันน์ก็อาศัยอยู่ในสถานบำบัดนั่นเอง คลาราถูกสั่งห้ามไม่ให้เข้าเยี่ยมเพราะแพทย์กลัวว่าอาการของชูมันน์จะแย่ลง มีเพียงเพื่อนสนิทของเขาเท่านั้นที่ได้รับการอนุญาตให้เข้าเยี่ยมได้ หนึ่งในนั้นคือ โยฮันเนส บรามส์ (Johannes Brahms, ค.ศ.1833-1897) ต่อมาในปี ค.ศ.1856 ชูมันน์ได้เสียชีวิตลงเมื่ออายุ 46 ปี³

³ Chung-Wei Chou, "Aspects of Historical Background, Literary Influence, Form, and Performance Interpretation in Robert Schumann's *Carnaval*" (DMA diss., Ohio State University, 1988), 4.

ประวัติบทเพลง

ชูมันน์ประพันธ์ *Humoreske, Op.20* ขึ้นในช่วงเดือนมีนาคม ปี ค.ศ.1839 มีทั้งหมด 6 ท่อนซึ่งต้องบรรเลงออกมาด้วยอารมณ์ที่แตกต่างกัน ถือได้ว่าเป็นเพลงชุดที่เป็นบทเพลงลักษณะพิเศษหรือที่เรียกกันว่า เพลงคาแรกเตอร์ (Character piece) คำว่า *Humoreske* นอกจากจะหมายความว่าความสนุกสนานแล้ว ยังรวมถึงอารมณ์ที่เศร้าปนกันไปด้วย บทเพลงนี้ถูกแต่งในช่วงชีวิตที่ชูมันน์กำลังประสบกับปัญหาทางด้านจิตใจ ทำให้บทเพลงนี้เต็มไปด้วยอารมณ์ที่หลากหลาย แต่ละท่อนมีทำนองและอารมณ์ที่ต่างกัน ท่อนแรกเริ่มต้นด้วยทำนองที่ไพเราะคล้ายการร้องเพลง นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของทำนองที่สนุกสนานและมีชีวิตชีวามากขึ้น ท่อนที่สองมีทำนองและจังหวะคล้ายเพลงมาร์ช (March) ท่อนที่สามเปิดด้วยทำนองในกุญแจเสียงไมเนอร์ มีความไพเราะอ่อนหวานในแบบของชูมันน์ ท่อนที่สี่มีความยาวค่อนข้างสั้น มีการกลับมาของทำนองหลักถึง 3 ครั้งทำให้มีการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์เพลงแบบกะทันหัน ท่อนที่ห้าประกอบด้วยประโยคเพลงที่แตกต่างกัน ทั้งจังหวะและทำนอง จบด้วยการบรรเลงพร้อมกันสองมือด้วยคอร์ด ท่อนสุดท้ายเริ่มต้นด้วยทำนองที่ไพเราะในจังหวะช้า มีการบรรเลงเลียนกันของทำนองคล้ายฟิวก์ จบเพลงด้วยท่อนสุดท้ายที่เปลี่ยนเป็นจังหวะเร็ว ทำให้ตอนจบเกิดความสง่างามที่สมบูรณ์แบบ

การตีความบทเพลง เทคนิคและแนวทางการฝึกซ้อม

Humoreske, Op.20 มีทั้งหมด 6 ท่อน ดังนี้

1. Einfach – Sehr rasch und leicht – Noch rascher – Erstes Tempo – Wie im Anfang
2. Hastig – Nach und nach immer lebhafter und starker – Wie vorher – Adagio
3. Einfach und zart – Intermezzo
4. Innig
5. Sehr lebhaft – Stretto – Mit einigem Pomp
6. Zum Beschluss – Adagio – Allegro

สำหรับการตีความบทเพลงนี้ คำว่า *Humoreske* แปลว่าสนุกสนาน อารมณ์เบิกบาน อย่างไรก็ตาม เพลงบทนี้ไม่ได้มีแต่ทำนองที่สนุกสนานเสมอไป แต่ยังมีช่วงที่มีทำนองในอัตราจังหวะช้า มีอารมณ์เพลงที่เปลี่ยนไปสู่อารมณ์เศร้าซึ่งอาจกล่าวได้ว่าสอดคล้องกับนิสัยเฉพาะตัวของชูมันน์ที่ชอบเปรียบเทียบกับตนเองและมีสองบุคลิก การตีความเพื่อบรรเลงบทเพลง *Humoreske, Op.20* จึงต้องศึกษาลักษณะนิสัยของชูมันน์อย่างลึกซึ้งและถ่ายทอดออกมาให้ดีที่สุด นำเสนอประโยคเพลงที่มีความเข้มเสียง (Dynamics) ที่ต่างกันให้ต่างกันอย่างมากกว่าปกติ เพื่อถ่ายทอดบุคลิกดังกล่าว

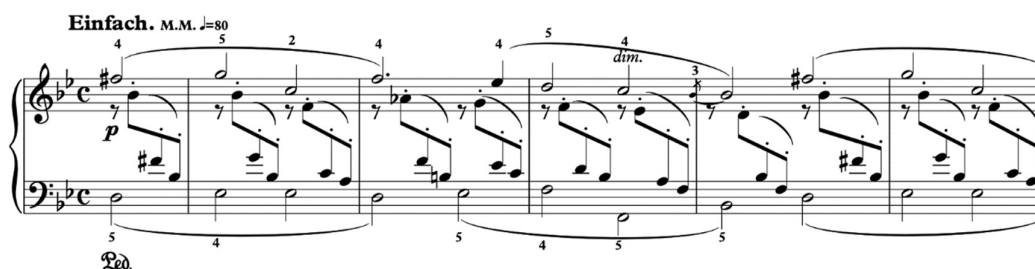
บทเพลงมีเทคนิคสำคัญในการบรรเลงที่หลากหลาย ผู้วิจัยนำเสนอการตีความบทเพลงและแนวทางการฝึกซ้อมในแต่ละเทคนิค เพื่อนำมาบรรเลงบทเพลงได้อย่างถูกต้องและไพเราะ ดังนี้

1. เทคนิคการนำเสนอทำนองหลัก

ลักษณะเด่นในดนตรีของชุนมันน์คือทำนองที่ไพเราะ เสียงประสานสวยงาม เป็นดนตรีหลายแนวทั้งแนวทำนองหลัก แนวทำนองประกอบ และแนวเบส การเลือกใช้นิ้ว (Fingering) ในการบรรเลงเพลงของชุนมันน์เป็นสิ่งสำคัญเนื่องจากต้องควบคุมนิ้วที่ใช้เล่นแนวทำนองหลักให้มีเสียงที่ชัดกว่า ขณะเดียวกันยังคงต้องบรรเลงแนวอื่นที่ไม่ใช่ทำนองหลักไปพร้อมกัน ซึ่งต้องควบคุมไว้ไม่ให้เสียงดังกว่าแนวทำนองหลัก

ท่อนแรกมีทำนองไพเราะอ่อนหวาน ความเร็วปานกลาง ทำนองหลักในแนวบนสุดซึ่งใช้มือขวาบรรเลง แนวที่สำคัญอีกแนวคือแนวเบสซึ่งใช้มือซ้ายบรรเลง ในการฝึกซ้อมจำเป็นต้องแยกซ้อม 2 แนวนี้ก่อนเพื่อให้ได้ยินอย่างชัดเจน ต้องเลือกใช้นิ้วที่สามารถบรรเลงให้โน้ตเสียงต่อเนื่องกัน (Legato) เนื่องจากมีเครื่องหมายเชื่อมเสียง (Slur) กำกับอยู่ตลอดทุกประโยค หลังจากนั้นค่อยฝึกซ้อมทำนองรองด้านในให้มีเสียงเบากว่าทำนองหลัก (Example 1)

Example 1 Einfach, mm.1-5

หลังจากนั้นบทเพลงเปลี่ยนอารมณ์อย่างรวดเร็ว แต่ยังคงเป็นดนตรีหลายแนวเช่นเดิม มีทำนองที่สดใสมากขึ้น อัตราจังหวะเร็วขึ้น แนวทำนองหลักอยู่ในโน้ตแนวบนสุดในมือขวา สิ่งสำคัญในการทำให้บรรเลงทำนองหลักได้ชัดเจนและแข็งแรงคือการเลือกใช้นิ้วที่บรรเลงแนวทำนองหลักในมือขวาให้เหมาะสม โดยเฉพาะนิ้ว 4 และ 5 ซึ่งเป็นนิ้วที่มีความแข็งแรงน้อย จะต้องซ้อมแบบตึงนิ้ว คือตึงนิ้วอย่างรวดเร็วเพื่อให้ปลายนิ้วกระทบกับฝ่ามือ จะช่วยทำให้นิ้วมีความแข็งแรงมากขึ้น ส่งผลให้เล่นทำนองหลักได้ชัดเจนมากขึ้น (Example 2)

Example 2 Sehr rasch und leicht, mm.37-42

ห้องที่ 358 แสดงลักษณะของโน้ตเป็นคอร์ด (Chord) แนวทำนองหลักอยู่ที่โน้ตตัวบนสุดซึ่งใช้นิ้ว 4 และ 5 เป็นส่วนใหญ่ สามารถเสนอทำนองหลักให้ชัดเจนได้โดยการฝึกเทคนิคดังนี้ ใช้การดึงนิ้วและการเอียงข้อมือไปด้านขวาไปพร้อมกัน นอกจากนั้นยังมีรายละเอียดของโน้ตที่สำคัญอีกอย่างคือโน้ตที่มีเครื่องหมายเสียงสั้น (Staccato) กำกับไว้ ต้องเล่นให้เสียงสั้นที่สุด เพื่อให้ต่างจากโน้ตที่ไม่มีเครื่องหมายกำกับเพื่อความถูกต้องในแง่ของการควบคุมลักษณะเสียง (Articulation) (Example 3)

Example 3 Nach und nach immer lebhafter und starker, mm.358-366

2. เทคนิคการเล่นจังหวะขัด (Syncopation)

จังหวะขัดคือการเน้นจังหวะที่ไม่ใช่จังหวะหนัก ในห้องที่ 289-293 โน้ตแนวมือขวามีการใช้เครื่องหมายเน้น (Accent) ให้เล่นในจังหวะยก ขณะที่มือซ้ายต้องเล่นคอร์ดในจังหวะหนักโดยเล่นโน้ตที่มีเครื่องหมายเน้นกำกับด้วยความดังมากกว่าปกติ และเล่นโน้ตที่ไม่มีเครื่องหมายเน้นกำกับด้วยความเบา มากกว่าปกติ หลังจากนั้นกลับมาเล่นความดังเบาที่เหมาะสม (Example 4)

Example 4 Hastig, mm.289-293

3. เทคนิคการบรรเลงโน้ตคู่แปด (Octave)

ประโยชน์ในแนวมือขวาประกอบด้วยโน้ตคู่แปดติดต่อกัน ต้องเล่นให้เสียงชัดและต่อเนื่องตลอดเวลา ผู้วิจัยฝึกซ้อมโดยใช้นิ้ว 4 และ 5 เล่นโน้ตตัวบน และใช้นิ้ว 1 เล่นโน้ตตัวล่าง โดยแยกซ้อมโน้ตตัวบนก่อน เล่นให้เสียงต่อเนื่องกันมากที่สุด เริ่มจากซ้อมช้าไปเร็วที่สุดให้เท่ากับจังหวะจริงของเพลง หลังจากนั้นกลับมาซ้อมช้าโดยยังคงเล่นเสียงโน้ตตัวบนต่อเนื่อง โน้ตตัวล่างที่ใช้นิ้ว 1 เล่นเสียงสั้น (Staccato) ใช้การเอียงข้อมือไปทางด้านขวาจะช่วยให้เสียงต่อเนื่องและเสียงชัดเจรมากขึ้น (Example 5)

Example 5 Intermezzo, mm.585-589

ทำนองมือขวามีความกว้างของโน้ตตัวบนสุดและตัวล่างสุดเป็นคู่แปด และในแนวมือซ้ายโน้ตบางจังหวะมีโน้ตตัวบนและตัวล่างห่างกันถึงคู่สิบ ในการฝึกซ้อมเพื่อที่จะสามารถเล่นคู่เสียงดังกล่าวให้ชัดเจนและถูกต้องสำหรับมือขวา ให้เอียงข้อมือไปทางด้านขวาเล็กน้อยเพื่อให้เสียงของโน้ตตัวบนชัดเจน ส่วนแนวมือซ้ายต้องเล่นแบบไล่จากโน้ตตัวล่างขึ้นมาอย่างรวดเร็ว (Rolled chord) นอกจากนั้นโน้ตในบางจังหวะของทั้งสองมือที่ต้องบรรเลงอย่างสั้น ก็ต้องเล่นให้เสียงสั้นที่สุดเท่าที่จะทำได้ สิ่งสุดท้ายสำหรับการฝึกซ้อมห้องที่ 805-810 นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องซ้อมกับเครื่องจับจังหวะ (Metronome) เพื่อให้กรอบของจังหวะคงที่ ไม่ช้าลง (Example 6)

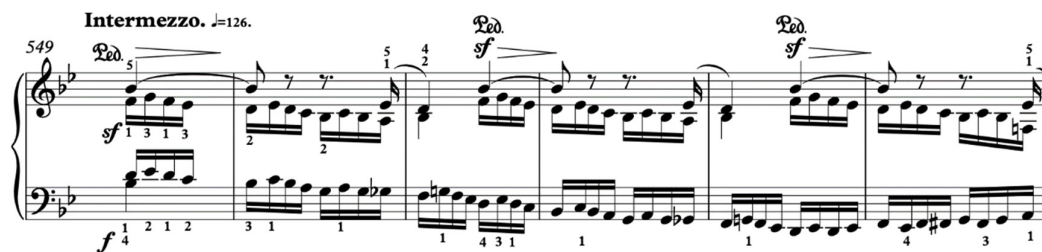
Example 6 Sehr lebhaft, mm.805-810

4. เทคนิคการบรรเลงโน้ตวิ่ง (Running passage)

ห้องที่ 549-614 แสดงประโยคเพลงที่มีโน้ตวิ่งในจังหวะเร็วมากต่อเนื่องกันลักษณะของโน้ตทั้งมือขวาและมือซ้ายเป็นโน้ตที่เรียงกัน จึงต้องคิดและวางแผนการใช้นิ้วให้ดีก่อน ในการฝึกซ้อมให้แยกซ้อมทีละมือจนคล่องมากขึ้น แล้วจึงรวมซ้อมสองมือพร้อมกันโดยเริ่มจากจังหวะช้า และเพิ่มความเร็วขึ้นทีละนิดไปยังจังหวะที่เหมาะสม (Example 7)

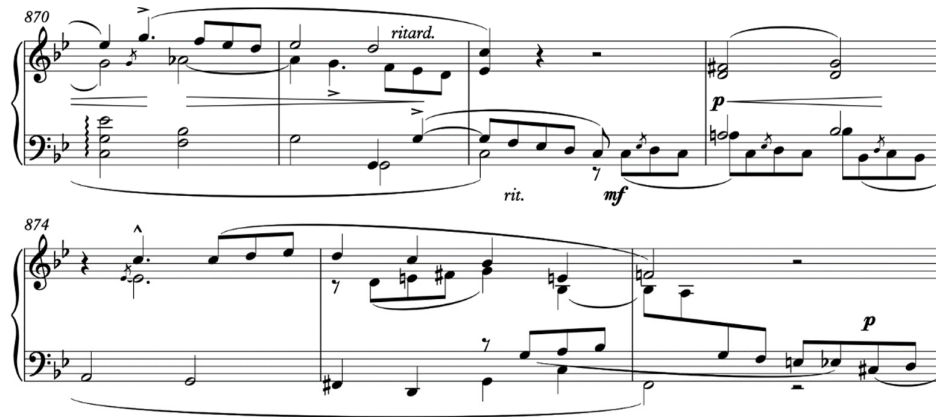
Example 7 Intermezzo, mm.549-554

5. เทคนิคการบรรเลงการสอดประสานแนวทำนองแบบเลียน (Imitative counter-point)

ทำนองหลักที่เกิดขึ้นในแนวบนสุดถูกนำเสน่ออีก 2 ครั้งในมือขวาในแนวรอง และมือซ้าย ประโยคแรกเกิดขึ้นในห้องที่ 870-872 และเกิดขึ้นในอีกครั้งลักษณะของการเลียนแบบเดิมในห้องที่ 874-876 โดยปกติแล้วทำนองหลักต้องดังกว่าทำนองแนวอื่น ดังนั้นในการฝึกซ้อมต้องเล่นทำนองหลักให้ดังที่สุด และเล่นแนวอื่นให้เบามากที่สุด ผู้วิจัยได้เพิ่มการร้องทำนองหลักออกมาขณะที่ซ้อมซึ่งทำให้ได้ยินทำนองหลักชัดเจนมากขึ้น และเมื่อกลับมาเล่นแบบปกติทำให้สามารถเล่นทำนองหลักออกมาได้อย่างชัดเจน (Example 8)

Example 8 Zum Schluss, mm.870-876

6. เทคนิคการใช้เพเดิล (Pedaling)

การใช้เพเดิลนอกจากจะช่วยให้เสียงก้องกังวานและไพเราะมากขึ้นแล้ว ยังสามารถช่วยให้โน้ตที่ถูกกำกับด้วยเครื่องหมาย *sf* (Sforzando) มีความดังและถูกเน้นมากขึ้น ใน Example 9 การเหยียบเพเดิลพร้อมกับโน้ตที่มีเครื่องหมาย *sf* จะช่วยให้เสียงชัดเจนมากขึ้น โดยเหยียบเพเดิลด้วยความยาวพอดิ 1 จังหวะเพื่อไม่ให้โน้ตตัวที่ตามมาเสียงเบลอจนเกินไป (Example 9)

Example 9 Intermezzo, mm.549-554

แนวทำนองอยู่ในแนวมือซ้าย ลักษณะโน้ตแบบนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ห้องที่ 952-962 โน้ตตัวที่ควรเน้นที่สุดคือโน้ตที่อยู่ในจังหวะหลัก ในการทำโน้ตในจังหวะหลักมีเสียงที่ชัดเจนขึ้น สามารถใช้การเหยียบเพเดิลเข้ามาช่วย โดยเหยียบเพเดิลลงไปพร้อมกับโน้ตหลักของแต่ละประโยค และในขณะที่เปลี่ยนเพเดิลแต่ละครั้งให้ยกเท้าขึ้นจนสุด เพื่อไม่ให้เสียงเบลอในแต่ละประโยค (Example 10)

Example 10 Allegro, mm.952-956

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวีจยบทเพลง *Humoreske, Op.20* ทำให้ทราบถึงประวัติของชูมันน์ ความชอบและแนวทางการประพันธ์เพลงของชูมันน์ ลักษณะเด่นของบทประพันธ์ของชูมันน์ที่มีทำนองไพเราะและมีทำนองหลายแนว ทราบถึงประวัติของบทเพลง รวมถึงได้ศึกษาเทคนิคการบรรเลงที่แตกต่างกันหลายลักษณะ เช่น การนำเสนอทำนองหลัก การเล่นจังหวะขัด การบรรเลงโน้ตคู่แปด การบรรเลงโน้ตวิ่ง การบรรเลงการสอดประสานแนวทำนองแบบเลียน และการใช้เพดิล ทั้งหมดนี้ส่งผลต่อการตีความ การใช้เทคนิคที่เหมาะสมและการวางแผนการฝึกซ้อม ซึ่งทำให้ผู้วิจัยสามารถแสดงถ่ายทอดบทเพลงออกมาได้อย่างไพเราะและถูกต้อง

ปัญหาและความท้าทายระหว่างการฝึกซ้อม

ปัญหาและความท้าทายระหว่างการฝึกซ้อม *Humoreske, Op.20* คือความยากของเทคนิคในบทเพลง เนื่องจากบทเพลงมีโครงสร้างและเสียงประสานที่ซับซ้อนมากขึ้นไปตามความนิยมและรูปแบบการประพันธ์เพลงในยุคโรแมนติกจึงทำให้มีการใช้เทคนิคเฉพาะในลักษณะที่ต่างกันจำนวนมาก ทั้งการบรรเลงโน้ตคู่ การบรรเลงทำนองหลายทำนองในเวลาเดียวกัน ไปจนถึงการใช้เพดิล ผู้วิจัยศึกษาเทคนิคที่สำคัญที่ชูมันน์นำมาใช้ในแต่ละท่อนอย่างละเอียด ทำการฝึกซ้อมและประยุกต์ใช้เทคนิคเหล่านั้นตลอดทั้งเพลง ส่วนในเรื่องของการจำโน้ตเพลงเพื่อออกแสดงนั้น เนื่องจากแต่ละท่อนมีเทคนิคที่ยาก เมื่อฝึกซ้อมซ้ำ ๆ หลายครั้งจะเกิดผลพลอยได้คือผู้วิจัยสามารถจำโน้ตเพลงในช่วงนั้นได้ตั้งแต่ครั้งแรก ๆ ในการฝึกซ้อม จึงทำให้ไม่ต้องเสียเวลาในการจำโน้ตเพลงภายหลังมากนัก

ข้อเสนอแนะ

ผู้อ่านสามารถนำแนวทางการตีความในการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ในการตีความและฝึกซ้อมกับบทเพลงอื่นของชุนันน์ได้เช่นกัน เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นเพลงที่มีดนตรีหลายแนว เช่น *Fantasiestücke, Op.12* และ *Piano Sonata No.3 (Concerto without Orchestra), Op.14*

Figure 1 Poster

วันและสถานที่จัดแสดง

การแสดงเดี่ยวเปียโนจัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ.2565 เวลา 14.00 น. ณ หอแสดงดนตรี ชงสรวง (Tongsuang's Concert Salon & Gallery) คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ใช้เวลาในการแสดงประมาณ 1 ชั่วโมง 10 นาที

Figure 2 The QR Codes

Bibliography

- Chou, Chung-Wei. "Aspects of Historical Background, Literary Influence, Form, and Performance Interpretation in Robert Schumann's *Carnaval*." DMA diss., Ohio State University, 1988.
- Chulapan, Panjai. *Literature of Piano Music. Volume 2*. Bangkok: Chulalongkorn University Press, 2008. (in Thai)
- Ferris, Betty Margaret. "A Study of Schumann's *Humoreske*, Op.20 for Piano." MA thesis, University of Rochester, 1942.
- Herttrich, Ernst, and Hans-Martin Theopold. "Schumann *Humoreske*, Op.20." Accessed January 25, 2023. https://www.henle.de/us/detail/?Title=Humoreske+B-dur+op.+20_441.
- Hyperion. "Britain's brightest record label." Accessed January 20, 2023. https://www.hyperion-records.co.uk/dw.asp?dc=W10528_67618.
- Pancharoen, Natchar. *Dictionary of Music*. 3rd ed. Bangkok: Katecarat Press, 2009. (in Thai)
- Tainchaivanich, Poonsant. "A Piano Recital by Poonsant Tainchaivanich." MFA thesis, Chulalongkorn University, 2010. (in Thai)